7de JAARGANG. CURAÇAO DEN 29n MAART 1890 No 326

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

DE KATHOLIEKE KERK in Noord-Amerika.

Een eenvoudig berichtje lazen wij dezer dagen in de *Annales de la Propagation de la Foi* (Mars 1890—No. 369.) Het luidt als volgt:

"De inwijding der Katholieke Uniteit van Washington heeft den 13en November plaats gehad met eene buitengewone plechtigheid.

M. Harrison, de President der Republiek van de Vereenigde Staten was er tegenwoordig met 80 Bisschoppen en 600 Priesters. Zijne Eminentie Kardinal Gibbons heeft het Instituut ingezegend. Na de plechtige H. Mis, die gecelebreerd werd door Mgr. Satolli, den gedelegeerde des Heiligen Vaders, sprak Mgr. Gilmour, Bisschop van Cleveland, eene welsprekende redevoering uit. De opening der klassen had vervolgens plaats onder een levendig enthousiasme.

Een groot feestmaal vereenigde des avonds de Prelaten en al de notabelen, die aan de plechtigheid hadden deelgenomen. M. Harrison de President, M. Morton de onder-President en M. Blaine de Staats-Secretaris waren tegenwoordig. M. de President Harrison stelde het eerste eene toast in op den Paus, waarop Mgr Satolli, Vertegenwoordiger des Heiligen Stoels, antwoordde. Vervolgens bracht Kardinaal Gibbons eenen toast uit op de Vereenigde Staten en hunnen President, welke door M. Blaine, den Staats-Secretaris werd beantwoord. De President besloot terwijl hij dronk op de Katholieke Hiërarchie. "De élève's der nieuwe Universiteit," zoo sprak hij, "zullen leeren, het vaderland te versterken door hun' naam, het te verlichten door hunne wijsheid en, des noods, het te verdedigen door hun' moed."

Deze grootsche gebeurtenis bracht de belangrijke revue van Londen *the Nine-teenth*, tot de volgende beschouwingen.

"De macht der Kerk van Rome is nooit schitterender bevestigd geworden. Het wonderbaar vermogen Harer levens- en werkingskracht is zoodanig, dat Zij, gedurende de laatste vijftig jaren, in de gewesten, waar de engelsche taal gesproken wordt, een vooruitgang heeft verwezenlijkt, die Haar vruchten verzekert overvloediger nog dan hare vroegere uitkomsten en vroegere verdiensten. Zij vermocht, zich te vestigen in de jongste koloniën van het protestantsche Engeland, en ook hare heerschappij uit te breiden in die streken van Noord-Amerika, welke sinds twee eeuwen door engelsche protestanten waren bevolkt.

De betrekkingen tusschen de Katholieke Kerk en de Amerikaansche natie, bieden de belangrijkste verschijnselen aan, die zich kunnen opdoen aan den geest van den denker, van den wijsgeer en van den staatsman. Inderdaad, wij zien erin de verbintenis der eerbiedwaardigste en krachtigste organisatie, die er in de oude orde van zaken bestaat, met de meest bevoorrechte en bloeiendste maatschappij, die in de nieuwe tijden verrees. In geheel de geschiedenis der Kerk, hoe verscheiden die ook zijn moge, is er geen verleden vergelijkbaar hetgeen Zij bij (de Kerk) in de Vereenigde Staten onderneemt en tot stand brengt sinds 100 jaren, toen de Katholieke Hiërarchie werd gevestigd."

Het loont de moeite uit de statistieken na te gaan, of deze grootsche lofspraak der *Nine-teenth* op de Katholieke Kerk in Noord-Amerika bewaarheid wordt.

In het afgeloopen jaar vierde Noord-Amerika drie eeuwfeesten. Het eerste: het eeuwfeest der grondlegging der eerste katholieke hoogeschool. Het laatste: het eeuwfeest van de instelling der hiërarchie. Een vluchtige blik op beider ontwikkeling doet den hart van den katholiek van dankbare vreugde kloppen.

In het voorjaar van 1787 bracht de eerste apostolische Vicaris van Noord-Amerika Johan Carroll de hulpmiddelen bijeen tot het bouwen eener school, die bij het bijster gebrek aan priesters het voortbestaan der Noord-Amerikaansche missie waarborgen moest. Als van alle groote dingen was ook hier de aanvang nietig. Een smakeloos gebouwtje, uit tegels opgetrokken, met vier vensters beneden en negen boven was de nieuwe „Academie," die gelijktijdig het eerste katholiek seminarie, het gymnasium en de eerste katholieke hoogeschool der Vereenigde Staten vertegenwoordigen moest.

Dit nederig instituut had onbegrijpelijker wijze nog met groote bezwaren te kampen en mocht zich in de eerste jaren slechts in een gering aantal scholieren verheugen. Maar Godes zegen rustte er op. Gaandeweg begon het volkomen aan zijn bestemming te beantwoorden. Na weinige jaren scheidde een op zich zelf staand seminarie voor priesters zich daarvan af. Maar het gymnasium kwam, na de herstelling der Jesuïeten orde, onder de leiding der paters van dit Gezelschap en ontving in 1815 de rechten eener Universiteit. Sinds is een schaar van bisschoppen, priesters, ondergeestelijken en uitstekend wetenschappelijke leeken vandaar uitgegaan en is het de oorsprong geworden van een aantal andere Colleges, seminariën en hoogescholen. Niet lang nadat het de rechten eener universiteit had bekomen, werd een philosophische en een theologische faculteit opgericht; bij zijn vijftigjarig bestaan voegde een medische en twintig jaren later een rechtsfaculteit zich daarbij.

Op de plaats van de oude, armelijke school verrijst nu aan den oever van de Potomac een heerlijk schoon gebouw in een engelsch-gotischen stijl opgetrokken, dat de naburige bondhoofstad Washington tot sieraad zou strekken.

Toen deze in Februari des vorigen jaars haar honderdjarig bestaan vierde, ontving zij met de gelukwenschen van den Paus ook die van een aantal universiteiten, als van Bologne, Canbridge, Salamanca, Praag, Weenen, Glasgow, Barel, Königsberg, Leiden, Utrecht, Groningen, Göttingen, Gent, Bonn, enz.: Kardinaal Gibbons en President Cleveland waren bij haar eeuwfeest tegenwoordig, de Staatssecretaris Bayard en andere voorname staatsmannen van Noord en Zuid-Amerika ontvingen uit de handen des Rectors het eerediploom van Doctor in de beide Rechten en Cleveland nam vol geestdrift het woord om in een welsprekenden gelukwensch aan het oudste College der Vereenigde Staten de volgende lofspraak toe te voegen:

"Geleerde mannen — sprak hij — hebben wij immer noodig maar wij behoeven ook flinke burgers. De wetenschap moet vrij zijn van die zelfzucht, welke den geleerde er toe brengt slechts voor zich zelf te leven en zijn schat in trotsche zelfgenoegzaamheid in zijn binnenkamer te verbergen. Waar een beschaafd man naar trachten moet is, een goed, trouw Amerikaansch burger te worden en hij vervult dien plicht niet geheel indien hij ook het staatsleven niet zoekt te bevorderen. Zijn vaderlandsliefde moet groot, zijn deelname in het openbaar leven steeds levendig zijn; de vervulling zijner plichten als burger moet geleid worden door al het doorzicht, dat hij bezit, door al de wetenschap, die hij heeft vergaderd. Het College van Georgetown mag trotsch gaan op den invloed, die het gehad heeft op het staatsleven van ons land.... Ik kan mijn ingenomenheid met dit College niet beter uitdrukken, dan door het voor de toekomst te wenschen, wat het in het verleden bezat: een schaar van leerlingen, wetenschappelijk en praktisch onderwezen, die aan het heil van hun Vaderland naar hun beste krachten arbeiden en vooral in het medewerken tot een gezond staatsleven een waardig gebruik zien van de wetenschap, die zij binnen deze muren hebben opgedaan."

(*Wordt vervolgd.*)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 5 dezer maand dj. is de bepaalde quarantaine voor schepen komende van *Manzanilla de Cuba*, opgeheven.

Bij Gouvernements beschikkingen dd. 13 en 21 dezer maand, is aan de Heeren K. Bonsema, leeraar aan de Openbare School alhier, en J. P. B. L. Seiler, gouvernements geneeskundige op het eiland *Bonaire*, tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar *Nederland* verleend.

Bij Gouvernements beschikking dd. 25 dezer maand, is de seinmeester W. H. Tweeboom, op zijn verzoek, eervol als zoodanig ontslagen; en zijn benoemd:

FEUILLETON.

DOM DI AKEN.

(IGLESIA EPISCOPAL DI AKEN.)

—o—

I.

Na anja 796 emperador Carlomagno a coeminsá trahá e famosa iglesia di Aken. Coe generosidad digna di un monarco él a regalá suma grandisima di placa pa lamanta e kapel di ocho kantoe na estilo bisantino, pasobra ta den djéle el tabata kier pa deréle despues di su morto. Nobleza i clase media a sigui ehemplo di emperador, i nan tabata poestá coe otro pa mirá kende ta doena más, mientras e clase pobre tabata contribuí coe su trabao. Magestuosamente e tempel colosal tabata bai arriba i él tabata excitá admiración di henter Aken i di extranheronan.

Ma e ora ayí demonio di orguljo a coeminsá penetrá poco poco den alma di jioenan di Aken i él a coeminsá tambe ta ciegá bista di su mandatarionan. Zelo, ardor pa e cas nobo di Senjor a stop di ser un zelo santo, i poco poco e ardor a bira un egoismo vano. Nan kier a posedé un templo episcopal sin igual den hinter mundo cristian, i e stad di Carlomagno lo mester ta un dia es un di mas hermosa i di más briljante di hinter e gran imperio. Ma castigo di nan egoismo no a tardá; e monarco no por a contribuí más pa motiboe koe su continua victorianan i gasto dje nacionnan conquistá tabata exihi suma considerable; caha di placa di stad di Aken tabata limpi, rikeza di nobleza a menguá, regalonan voluntario di clase media a stop, i pueblo koe ya a trahá seis anja largoe, a cansá di sigui kibra piedra. E edificio colosal, magnífico i briljante koe tabata tres cuarta parti hizá, a keda para ayí.... ningún hende no tabata sabi kikp haci pa cabéle.

Completamente desanimá i convencí di nan propia falta, gobernador i miembronan di conseho di Aken a reuní pa nan deliberá ki pasoe nan lo toemá pa sali djé grandi apuro. E momento ayí tabata solemne, urgente, pasobra toer medio tabata agotá: si acaso den curso dje siman ayí no bini un yudanza, anto nan lo ta obligá di stop trabao enteramente, i nan lo sirbi di cos di bofón di hinter imperio alemán. Ni un di nan tabáta sabi ki medida toema, i mientras nan tabata sintá ayí melancólico i mudo, un estranhero, sin ni pidi permiso, a camná di ripiente drentá den e sala di reunión. E bisti particular i completamente stranjo, e mirada fria i bofonadó, e drentamento bruto, atrevido i impolítico dje estranhero mal educá a hací un impresion desfavorable riba e miembronan reuní di raad; nan toer a lamantá para pa nan puntréle ta kende a doenéle autoridad pa bin strobá nan den nan deliberación. Ma ki admirá i petreficá nan a keda ora nan a tende e estranhero respondé nan di manera di mas política i di mas simpática i hasta coe un tono amoroso.

— "¡ Noble i sabio senjornan, directornan di stad gloriosa di Aken! No incomodá boso koe mi a bini na galopi na boso reunión. Mi ta informá koe boso ta den gran apuro di placa pa caba boso iglesia episcopal, koe ta destiná pa ser e perla i adorno di mas grandi di hinter imperio. Mi ta e homber, i segun mi ta keré, mi ta e único homber koe por i kier yudá boso!"

Hinter e raad no por a keré lo ke el a tende coe su mes orea, i toer e miembronan a keda ta mira otro. ¿Ta kende e homber ayí tabata? Ta di oenda él a bini? ¿ El tabata posedé asina hopi mil? ¿Ta kiko por a conmovele pa ser tan generoso? Sin embargo, mientras toer e prehuntanan tabata cruzá den nan imaginación, ni un di nan no a habrí boca papia un palabra. Porfin después di un silencio largo i doloroso e gobernador a toema palabra i dici:

— "¡ Senjor! bo palabranan a reso-

met ing. van 1°. *April e. k.*
tot seinmeester, de seinwachter C. H. Hasselmeyer, en
tot seinwachter, W. T. Mensing.

Bij Gouvernements beschikking in dagteekening van heden, is tot 2de luitenant bij de dienstdoende Stedelijke Schutterij benoemd de Heer Moses S. L. Maduro, Sergeant Majoor bij gemeld corps.

De Ambtenaar van het openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op Curaçao brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door de daartoe bevoegde autoriteiten geborgen zijn :

1°. een *Scheepsboot*, van onderen zwart, van boven blauw geschilderd, voerende als naam aan den achtersteven "ELLATREVIDO" met een daarbij behoorenden roeiriem gemerkt "*F*" ; genoemde boot is op eenigen afstand van de Zuidkust van dit eiland in zee drijvende gevonden.

2°. een kleine *Scheepsboot*, zonder merk, roer of riemen, in een inham aan de kust der plantage "Oostpunt" gelegen in het tweede district dezes eilands onbeheerd gevonden.

Tevens roept hij bij deze *voor de tweede maal* ter reclame op, elk en iegelijk, die tot het geborgene vermeent gerechtigd te zijn.

Lijst van brieven die onbestelbaar zijn bevonden :

A. Anderson, Aurelio Capitaine, A. Empaize & Co., Eugenio Feliciano, Alverto Gach, Carlota de Goico, Antonio Gonzalez, Servilia Hellburg, Clemencia Jürom, S. Ruiz Jaime & Cia., Barbolina Maduro, Albert Mathieu, Br. R. Montesinos A, Ramon Montesinos, Jesus Ma. Navarro, Andresita Ogenio, Enrique Piegel 4, Petronelle, Maria J. E. Prince 2, Adelina Til, Guillermo Thourey.

Aangeteekende Stukken :
Ramon Montesinos A.

Niet voor verzending vatbaar een brief geadresseerd aan Welemina Ys di Kemp.

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 2e. kwartaal 1890 van den 1 t. m. den 10n. April a. s. op dat kantoor zullen worden ontvangen. *Bij niet voldoening van den huurprijs tot op den 10n. dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.*

NEDERLAND.

— *Vad.* en *Hbl.* hadden gemeld, dat de heer Keuchenius aan het departement van Koloniën zou werkzaam blijven.

De minister van Binnenl. Zaken heeft daarop aan het Haagsche blad verzocht, het volgende te melden :

Dat de heer Keuchenius niet aan het departement van Koloniën zal werkzaam blijven. "Ik weet, schrijft de minister, wat aanleiding gaf tot uw bericht, maar ik kan u verzekeren, dat de heer Keuchenius niet aan het departement werkzaam blijft of daar blijft werken.

Dat hij, ook als minister van Koloniën, voorzitter van den ministerraad is en blijft. Eenmaal slechts in de afgeloopen week, werd de raad, bij afwezigheid van den heer Mackay, gepresideerd door den heer Hartsen, als oudste in jaren.

— Het ontwerp van wet betreffende den militairen dienstplicht heeft dezer dagen de departementen, die daarbij betrokken zijn, verlaten ; de heer Mackay heeft deze wetsvoordracht nog in zijn qualiteit van minister van Binnenlandsche Zaken onderteekend.

—Het heeft Z. M. den koning behaagd, Mgr. A. Baroncini, laatstelijk auditeur aan de Pauselijke Internunciatuur bij Hoogstdezelfs Hof, te benoemen tot ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Donderdagmiddag 20 Febr. vier uur vertrok een extra-trein van den Rijnspoorweg uit 's Gravenhage naar het Loo met de gasten voor het galadiner, dat dien dag ten hove aldaar gegeven werd. Er waren een veertigtal gasten in getal, zijnde zes ministers, de voorzitter der beide Kamers, de grootofficieren der Kroon, de vreemde gezanten en de hofdames van het paleis der koningin.

Door Z. M. werden persoonlijk ontvangen, behalve den deken van het diplomatieke corps en den voorzitter van den ministerraad, de minister van Buitenlandsche Zaken, die de gezanten der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, België, Groot-Britannië, Oostenrijk-Hongarije, Spanje en Japan aan Zijne Majesteit heeft voorgesteld.

Z. M., gekleed als admiraal, klein uniform, was bij deze ontvangst buitengewoon spraakzaam en opgewekt. Zijne als altijd heldere, krachtige stem getuigde gelukkig van zijn welstand. Toch zou de deelneming aan het feestmaal zelf en het toespreken van alle genoodigden Z. M. te zeer hebben vermoeid.

Nadat de overige genoodigden door de grootmeesteresse van het Hof, mevrouw Hartsen, waren ontvangen, trad H. M. de koningin, die een rose zijden kleed droeg en de diamanten kroon op het hoofd, met H. K. H. Prinses Wilhelmina binnen, om de gasten allerminzaamst te begroeten en toe te spreken. Prinses Wilhelmina ging hierop haren doorluchtigen vader te gemoet, die, de feestzaal binnengetreden met Hdz. dochter aan de hand, alle genoodigden begroette, en daarna de zaal weer verliet.

Vóór het midden van den rijk versierden feestdisch, die in de groote galerij was aangericht, was H. M. de koningin gezeten. Aan hare rechterzijde zat graaf R. J. Schimmelpenninck, aan hare linker de vice-admiraal jhr. Van Capellen; tegenover Hare Majesteit de gezant van België, als de oudste der genoodigde diplomaten. Voorts, behalve de grootmeesteresse en hofdames, de grootofficieren der kroon, de voorzitters der beide Kamers, de vreemde gezanten, de ministers en de adjudanten van dienst.

Aan het feestmaal heerschte een bijzonder opgewekte toon. Ook na afloop er van onderhield Hare Majesteit zich met alle genoodigden, steeds trouw het prinsesje aan hare zijde, dat aan ieder vriendelijk de hand reikte en door de meesten vrij werd toegesproken.

De corridor van het paleis was rijk versierd met bloemen, voor de gasten zeker een vriendelijk symbool van dezen voor vorst en volk heuglijken feestdag van den 19n Februari.

— Zijne Majesteit heeft bevorderd: tot commandeur in de Orde van den Nederlandsche Leeuw, Mr. Æ. Baron Mackay, minister van binnenlandsche zaken : jhr. J. W. M. Schorer, Commissaris des Konings in Noordholland, voorzitter der hoofdcommissie voor de herziening van de belastbare opbrengst der ongebouwde eigendommen.— Benoemd tot Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw : mr. Th. A. van Bommel, officier van justitie bij de arrondissement Rechtbank te 's Bosch ; jhr. mr. L. B. C. L. van Sasse van Ysselt, auditeur-militair in het tweede militair arrondissement te s' Bosch.

— De Indische rekening over 1885 sluit met een voordeelig verschil van *f* 3,108,486,13½.

— Van Atjeh is het bericht ontvangen, dat de versterkingen, gelegen voor Kota Pohama, waar wij den 26 Juli ll. échec leden, den 6n dezer zonder slag of stoot genomen zijn door twee bataljons, gesteund door ongeveer 150 man van de naastbij gelegen posten. Eene Europeesche en eene inlandsche compagnie van het veertiende bataljon bleven als voorloopige bezetting der genomen bentings achter, totdat het terrein in den omtrek schoon gekapt zal zijn en de benting geraseerd.

BUITENLAND.

Rome.— Z. H. de Paus heeft den Duitschen Keizer schriftelijk bedankt voor de wet, waarbij de katholieke priesters en theologanten van actieven krijgsdienst worden ontslagen.

— Een schrijven is openbaar gemaakt van Z. H. paus Leo XIII aan Z. Em. kardinaal Rampolla, waarin deze belast wordt, de souvereinen, prinsen, kardinalen, de geestelijkheid en het volk te bedanken voor de talrijke bewijzen van deelneming, die Z. H. heeft ontvangen ter gelegenheid van den dood van Zijnen broeder, kardinaal Pecci.

—Ter gelegenheid der uitvaart van Z. Em. kardinaal Pecci, broeder van Z. H. den Paus, heeft de H. Vader eene belangrijke som geld onder de armen van Rome laten uitdeelen.

— Het wordt algemeen geloofd, dat de wet tot secularisatie der godvruchtige weldadigheidsinstellingen, eerst tegen het einde van April bij den senaat in behandeling zal komen, daar het rapport nauwelijks voor Paschen zal kunnen gereed zijn. Daar de senaat bijna zeker veranderingen zal aanbrengen, zal het wetsontwerp naar de kamer moeten terug gezonden worden ; maar dewijl deze op het punt is ontbonden te worden, laat het zich aanzien, dat men eene nieuwe behandeling der wet in kwestie tot eene volgende zitting zal uitstellen. Italië zal dus voorloopig nog van de werking dezer afschuwelijke wet bevrijd blijven.

—De geneesheeren hebben te Rome in de laatste dagen eene zonderlinge ziekte bevonden, die dreigt zich over gansch Europa uit te breiden, evenals de influenza.

De ziekte die aan eene hevige verkoudheid en aan een onophoudelijk niezen merkbaar is, brengt vervolgens eene verstijving van den nek te weeg. Deze verstijving veranderd spoedig in eene volkomene lamheid, en kan den doodslaap voor gevolg hebben.

Deze ziekte, die met bliksemsnelheid voortgaat, is onder den naam van *Noda* gekend.

Frankrijk.— Zaterdag 22 Febr. was de tijd verstreken, binnen welken de hertog van Orleans in beroep kon komen tegen zijn vonnis en aangezien hij dit niet gedaan heeft, zal hij zijn straftijd moeten uitzitten, tenzij president Carnot hem gratie schenkt, maar deze kan dit moeilijk doen, als het hem niet verzocht wordt. Toch schijnt de regeering nog eenigermate met de zaak verlegen ; ten minste de minister president heeft daaromtrent reeds een onderhoud gehad met Carnot en met den minister van Binnenlandsche Zaken, Constans ; maar bij een feestmaal, Zondag ten huize van den minister Thévenet gegeven en waarbij al de ministers tegenwoordig waren, schenen de heeren toch van meening dat er vooreerst geen kwijtschelding van straf verleend moest worden, wijl dit de republikeinsche partij kon ontstemmen.

— De hertog van Orleans is den 25 Febr. in alle stilte uit zijne voorloopige hechtenis in de Parijsche conciergerie overgebracht naar de centrale gevangenis te Clairvaux.

Nadat tusschen de ministers eene beraadslaging had plaats gehad, werd de prefect van politie aan het departement van binnenlandsche zaken ontboden, waar hem werd last gegeven den prins in kennis te stellen van het genomen besluit. Het was laat in den avond, toen de prins in een rijtuig geplaatst werd, waarin de inspecteur der gevangenissen zat, en het rijtuig in vollen galop naar het station Pantin reed. Ten half een 's nachts vertrok de trein, waarin de prins gezeten was, in een gereserden toilet-waggon.

Op 26 Febr, ten kwart voor achten kwam de trein te Clairvaux aan, waar eveneens het diepste geheim over 's prinsen aankomst was bewaard, zoodat de hertog zonder eenige ongevallen in het *dépôt central* werd opgesloten.

Duitschland.— Een gunstige indruk maakte een tweede kabinetsorde, betreffende de opleiding der jonge officieren. Daarin verklaart de Keizer zich tegen onnutte overlading der jongelingen in de militaire inrichtingen met bloot geheugenwerk. Niet daarop behoort men zich toe te leggen, maar op vorming van karakter, opdat de toekomstige officieren geestelijk worden toegerust, om eenmaal in het leger, de groote school der natie, in zedelijken zin opvoedend en onderrichtend te werken. Door het godsdienstig onderwijs zullen de kweekelingen tot gestrengheid tegen over zich zelven en tot verdraagzaamheid tegenover

---

ná asina stranjo i asina sin spera den nos orea : koe nos no sabi kiko keré."

— " Si mi no tin herá," e estranhero a contestá," mi ta soponé koe mi ta papia masjá clá ; bo no tin di bisá sino cuantoe mil, miljón mes, bo tin mester ; hací bo calculo manera bo kier í majan mainta bo tin e cantidad na bo poder."

Nan toer a dal un gritoe di alegria, nan tabata salbá.........

Mudo di amiración nan toer á keda ta mirá e estranhero i den nan mes nan a bolbé repeti e pregunta, ta kende e homber ayí por tá, él koe ta papia di mil, hasta miljón mes, net manera ta di pepita di maisji. ¿Acaso él tabata un Nabob (regente na India) di Oriente koe a comberti na catolicismo i koe kier a sacrificá su tesoronan na construcción dje témplo magnífico ? ¿ O acaso él tabata un príncipe poderoso koe tabata posedé rikeza innumerable i koe pa cara di emperador, él kier a dotá e stad di Aken ? ¿O acaso él tabata un vagamundo sin berguenza koe a bin bofón di apuro dje miembronan di raad reuní i a bin insultá nan den nan cara ?

Si ta cos bo a observá fisionomía dje estranhero coe atención, anto o última suposición podiser no tabata leeuw di berdad. Un dje miembronan koe promer koe toer otro, a recobrá su presencia di alma, a puntrèle :

— " ¿ Nos lo pór sabi, Senjor, ta bao di ki condición bo kier fiá nos e milnan koe nos tin di mester ?"

— " No tin cuestión di fiá; mi ta doena na boso e milnan pa boso mes," e estranhero a contestá.

E ora ayí e president a lamantá para i el dici coe n'éle :

— "¡ Poderoso i noble Senjor ! ¿ lo nos por puntrá bo anto ta kende bo ta i si bo ta boetá algún condición na bo regalo ? Ta nos gratitud ta obligá nos di haci bo e dos preguntanan ayí, pasobra bo nomber mester keda grabá huntoe coe él di emperador riba piedra di hoeki di nos templo."

— " Boso no tin nada di hací coe mi nomber ni coe mi categoría, i lo ke boso den boso sabiduría kier cordá ó sospechá ayí riba, esai no ta asunto. Ta suficiente sí mi ta sigurá boso, koe lo mi regalá boso majan mainta asina tantoe placa manera boso lo por tin mester pa caba boso templo. Solamente mi ta poné e condición insignificante akí ; dia koe e iglesia episcopal lo ta bendicioná, anto e promer un koe lo drentá e templo, lo ta di mi na alma i na curpa.... "

Spantá i horrorizá toer e miembronan a lamanta pará, i nan kier a coerí bai, pasobra nan tabata sabi awor ta kende e estranhero tabata.........

— " Keda sinta noemá, hombernan prudente," e estranhero temible a gritá coe un voz infernal : " mi no ta pidi nada di extraordinario ; coe frecuencia reinan ta exihí propiedad i sangre, sin nan conciencia remordé, i mi, mi ta pidi un alma noemá."

— " Ma reinan ta pidi ora ta pa bien general," un dje miembronan a riscá respondéle.

— " ¿ I awor també no ta pa bien general ?" e estranhero a gritá ; ¿ ó acaso ta muchoe exihi pa un sô sacrifikéle pa tantoe mil otro i pa gloria dje gran stad di emperador ?"

E ora ayí e president dje raad a bolbe lamantá para, i moestrandoe manoe riba e seductor hipócrito, él dicí coe n'éle coe un tono solemne :

— " ¡ Retro Satanás, atrás Satanás ! ¡ pasá bai ! ¡ maldito bo placa ta; Retro Satanás, pasa bai !"

I toer e miembronan a lamanta para i nan a keda gritá :

— " ¡ Retro Satanás, atras Satanás ! ¡ maldito bo placa ta, bai kimá atrobé den candela eterna ! ¡ Retro Satanás, atrás, atrás !"

(*Fin ta sigui.*)

—o—

anderen worden opgevoed. Verder wordt er nadruk opgelegd, dat door het onderwijs gehechtheid aan het vaderland behoort te worden aangekweekt. Vreemde talen moeten alleen voor practisch gebruik worden aangeleerd.— Dit schrijven des Keizers heeft ook nog in het bijzonder hierom beteekenis, omdat reeds sedert jaren in alle kringen van het burgerlijk leven in Duitschland op eene algemeene hervorming van het schoolwezen aangedrongen is.

— Uit Berlijn komt het verrassend bericht, dat drie sociaal-democraten uit Nederland, waaronder Dommela Nieuwenhuis en Van Beveren, Zaterdagmorgen om tien uur in het logement, waar zij afgestapt waren, door de politie zijn in hechtenis genomen. Zij bevonden zich sedert eenige dagen in de Pruisische hoofdstad, naar hun voorgeven om de verkiezingsbeweging te zien en te leeren kennen.

Waarom zij eigenlijk gevat werden is niet recht duidelijk, maar dit schijnt hieruit te moeten verklaard worden, dat te Berlijn, ingevolge de nog bestaande socialistenwet, de zoogenaamde kleine staat van beleg heerscht, krachtens welke de politie zonder nadere gronden aan te geven, elken kenbaren socialist, die haar verdacht voorkomt, over de grenzen kan zetten. Deze maatregel nu zou ten spoedigste op de in verzekerde bewaring genomen Nederlanders toegepast worden.

Genoemde heeren moeten inzonderheid het misnoegen der politie hebben opgewekt door het houden van inzamelingen ten behoeve van het verkiezingsfonds der Duitsche socialisten.

— Omtrent de voorgestelde arbeidersconferentie, die op uitnoodiging des keizers te Berlijn zal gehouden worden, wordt thans gemeld dat zij waarschijnlijk reeds in Maart zal kunnen bijeenkomen. Naar het schijnt moeten daarvoor althans goede vooruitzichten bestaan. Officieus wordt meegedeeld, dat, wat den kring der staten betreft, die tot deelneming aan de conferentie zijn uitgenoodigd, daarbij in aanmerking genomen is, dat het bij de voorgenomen wetgeving tot bescherming van arbeiders minstens in de eerste plaats slechts te doen is om de werklieden bij de nijverheid en het mijnwezen, en dat aan de andere zijde alleen die landen in aanmerking kunnen komen, die wat de voorwaarden voor de productie en andere omstandigheden betreft, met Duitschland overeenkomen. Op eerstgenoemden grond is van de deelneming van Rusland afgezien, welks uitvoer niet van industrieelen aard is, maar zich bepaalt tot voortbrengselen van landbouw en boschcultuur.

Op den in de laatste plaats genoemden grond zijn de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, wier oeconomische en sociale toestanden met de Duitsche zeer verschillen, niet bij de conferentie betrokken.

Van de Zwitsersche regeering moet de officieele mededeeling gekomen zijn, dat deze mogendheid haar uitnoodiging tot het houden eener conferentie voor onbepaalden tijd verdaagt, ten einde in de daarbij betrokken quaestie aan Duitschland den voorrang te laten.

Omtrent Engeland is tot heden zooveel zeker dat het in beginsel toestemt tot het houden der conferentie en, zij het dan ook onder zekere reserves, dan toch in vele vraagstukken tot internationale overeenstemming geneigd is. Ook Frankrijk heeft zich op vertrouwelijke wijze bereid verklaard doch zal eveneens met bepaalde reserves verschijnen. Frankrijks deelneming wordt hoofdzakelijk hierdoor verzekerd dat de Berlijnsche conferentie, welker samenkomst in het midden van Maart zal plaats hebben, niet een diplomatieke, maar een technische zijn zal. In de eerste plaats zullen vakmannen door de afzonderlijke landen worden afgevaardigd om de verschillende vraagstukken te beoordeelen. Eerst wanneer zij een algemeen bruikbaren en door de afzonderlijke regeeringen aangenomen grondslag gevonden hebben zal de verdere diplomatieke handeling zich daarbij aansluiten.

Van de Europeesche landen wordt, behalve Rusland, ook Spanje als een niet-industrieel land niet uitgenoodigd.

De keizer wijdt dagelijks eenige uren aan een nauwgezette studie van het vraagstuk der bescherming van werklieden en schijnt besloten te hebben, zelfs voor het geval dat een internationale regeling op onverwachte moeilijkheden stuit, in de wetgeving van het eigen land zooveer maar mogelijk is, in het belang der werklieden voor te gaan.

Belgie.— Het Hof van appèl te Brussel, deed in hooger beroep de uitspraak in zake de ontploffing der patronenfabriek te Antwerpen. Het heeft de straf, den voornaamste beschuldigde, den eigenaar Corvilain, bij het eerste vonnis opgelegd, van twee tot 5½ jaar verhoogd, en eveneens verhoogd het bedrag der door hem te betalen schadeloosstellingen, zoodat Corvilain mocht wenschen niet in appel gekomen te zijn.

Oostenrijk.— Uit Hongarije bericht men ernstige woelingen in Gallicië tegen de landeigenaren. Eene afdeeling boeren moet een geheel bosch hebben omgehouwen, na de bewakers daarvan te hebben vermoord.

—64 jongelieden, meerendeels Hongaren of Croaten, zijn geärresteerd, omdat zij, ten einde den dienstplicht te ontgaan, wilden emigreeren.

Zwitserland. — Zwitserland's bemiddeling is ingeroepen en toegezegd tot beslechting van een grensgeschil tusschen Portugal en de Regeering van den onafhankelijken Congo-Staat.

Bulgarije — Hoewel Rusland steeds verklaart niets van Bulgarije te willen weten, worden kleine plagerijen toch niet versmaad. Zoo moet nu weêr door den Duitschen agent te Sofia, die ook de Russische belangen waarneemt, zijn aangedrongen op de betaling van een aan Rusland verschuldigd achterstal van 3 millioen roebels, wegens bezettingskosten.

Griekenland.—De bladen blijven, in tegenspraak met de verklaringen der ministers in het Britsche parlement, de toestanden op Creta rampzalig noemen, en voorspellen eenen nieuwen opstand.

Amerika.— Bij het congres is een voorstel ingediend, om op staatskosten te Washington, een gedenkteeken te stichten voor Columbus. De kosten worden geraamd op 600,000 pd. st.

Het huis van Afgevaardigden heeft evenals de Senaat eene resolutie aangenomen, om Brazilië geluk te wenschen met het aannemen van den Republikeinschen regeeringsvorm.

— De *Rio News*, een weekblad dat in de hoofdstad van Brazilië uitkomt, zegt een zijner jongste nummers Het tegenwoordig gouvernement is niets dan een militair despotiek bewind, met een chef en verdere ministers, die zich-zelf benoemd hebben. Dit onwettig gouvernement heeft ook geen diplomatieke vertegenwoordigers in andere landen. Dom Pedro II is rechtens Keizer van Brazilië gebleven, al staat maarschalk Deodoro Fonseca feitelijk aan het hoofd der uitvoerende macht. Er zijn maar weinig republikeinen in het land, die dit betwisten.

Men vraagt zich af, of de nieuwe regeering het wel lang maken zal, want ze ontwikkelt eene onrustbarende roerigheid. Thans wederom heeft ze, in het besef dat allen met hulp van een stelsel van openbare feesten de idee der algemeene broederschap kan worden levendig gehouden, een 9tal dagen tot feestdagen gestempeld, als b, v, 1 Januari (feest der broederschap), 21 April (herdenking der vrijheidshelden), 3 Mei (viering der ontdekking van Brazilië), enz.

Afrika.— Said Khalisa, de Sultan van Zanzibar, is aan een zonnesteek overleden. Nadat het stoffelijk overschot te Zanzibar aangekomen was, hebben twee Duitsche geneesheeren lijkschouwing gehouden. Zij verklaren, dat geen uitwendige teekenen van een gewelddadigen dood voorhanden zijn. De Mahomedaansche wet verbiedt lijkopening, zoodat de aard der ziekte niet juist vatgesteld kon worden. Said Khalifa volgde in Maart 1888 zijn broeder, Bargash, als Sultan op. In zijne plaats heeft nu zijn broeder, Ali, den troon bestegen. Het overlijden van den Sultan wordt te Berlijn opgevat als van tamelijk ernstige beteekenis te zijn. Zijn opvolger, Saïd Ali, toch staat bekend als een groot vriend van Engeland, en ten nauwste bevriend met de voornaam-Arabische geslachten op de Oost-Afrikaansche kust. In het vorig jaar wilde de overleden Sultan zijn broeder, den tegenwoordigen Sultan, zelfs gevangen nemen wegens zijne kuiperijen, maar Said Ali vluchtte toen onder Engelsche bescherming. Men ziet nu met zekere spanning te gemoet, of hij zijne vroegere houding tegen Duitschland zal volhouden.

—In Uganda is het koning Mwanga gelukt, zijne vijanden te overwinnen. Mwanga is een beschermer der missiën en bestrijder van den slavenhandel. De Arabieren hadden hem, door middel van eene samenzwering, van den troon gestooten. In hun strijd tegen den Vorst, die zijne kroon wilde heroveren, verloren zij vele slaven en een kostbaren voorraad ivoor. Verscheidene hooggeplaatste Arabieren zijn gesneuveld ; zij behooren tot de voornaamste Arabische familiën in Zanzibar, en dreven slavenhandel in Uganda en de andere binnenlanden. Voor de cath. missiën en het anti-slavernijverbond is Mwanga's wederbestijging van den troon eene zeer verblijdende tijding.

NOTICIANAN DI CABEL.

Londres.—Marzo 22. Cartanan di Viena ta bisa koe policia a tira man riba boeki di Doctor Soiltz, koe ta demoestrá koe emperador no ta bon na su sintir.

Paris.—Ives Guyot, ministro di obranan públíca, a doena orden di haci un estudio riba cobamentoe dje canal di París pa Rouen.

Berlín.— Conde von Capriri ta nombrá pa Canciljer i Boetticher pa president di ministerio, como ministro di interior.

Comisión di conferencia di Berlín riba cuestión di trabao a dicidí koe mucha homber menos di 12 anja no por ta aceptá pa trahadó den fábricanan.

Londres.— Marzo 23. Mil empleado di harma di Armstrong a pone trabao abao ; nan no kier sino traha ocho ora di tempoe pa dia.

Príncipe i princesa di Wales a bai Berlín.

Donjonan di mina a subi salario di trahadónan coe ocho por-cientoe. Ponementoe di trabao abao a stop.

Berlín.—Emperador Wilhelm a ofrece Bismarck gobierno di un ducado. Conde Herbert a bolbe toemá su empleo di ministro di Relacionnan Exterior.

Tin comisión formá pa mirá com orden dje asuntonan koe lo ta sometė na e conferencia di trahadónan, lo sigui. E conferencia lo durá dos siman i cada seman nan lo tene tres reunión.

Segunda cámara a nengá pa lenga poloca ta usá pa doena instrucción religiosa den schoolnan di Polonia alemana.

Lisboa.— Gobierno di Portugal a saca un lei pa kita libertad di courantnan un poco.

Roma.—Menotti Garibaldi a pidi su demisión como miembro di Cámara, pasobra radicalnan ta acuséle k'el a abandona política di su tata, pa e apoyo k'el ta doená na ocupación na Africa. Hinter Cámara a nengá di aceptá su demisión.

Paris.— Marzo 25. Mr. Spuller to elihi vice-presidente di conseho di ministronan.

Tabatín di dos elección na Toulouse, Messrs Leygné i Colvinsac, republicano, a salí elihí.

Londres.— Duque di Manchester a moerí na Nápoles.

Según noticianan di Berlín, emperador i emperatriz a ricibí príncipe di Wales na estación di ferrocarril. E Príncipe tabata invitá na un comementoe cerca conde Herbert Bismarck.

Berlín. —Nan ta kere koe kitamentoe di príncipe di Bismarck lo no strobá paz di Europa.

Madrid.— Nan a descubrí den palacio un candela koe a coeminsá kima den cambernan di princesa Isabela ; ma nan a pagéle unbê.

Conde di Paris a yegá.

Londres.— Marzo 25. *Morning Post* ta publica noticia di Berlín koe ta bisa, koe estado di salud di emperador ta causá grandi temor.

Paris.—Gobierno a autorizá un oficial ruso pa haci estudio riba e skopet "Lebel."

Conde di París, Duque de Chartres i Mr. Harcourt lo bai visitá duque di Orleans, ora nan yega París.

Lisboa.— Nan ta anuncia koe Cónsul inglés a hizá bandera ingles na Shire, esai a causá grandi indignación na Portugal.

Pueblo kier a atacá embajada inglés, ma troepa di gobierno a stop nan.

Madrid.—E tratado di comercio coe Francia ta yama atención di toer partido político i di productornan di binja.

Paris. Marzo 27.— Ribot a respondé un comisión di Cámara di comercio, koe gobierno ta observando coe mucho interés e asunto di tariefnan di Washington, i koe lo él obrá den mayor provecho di fabricante i exportadornan.

Strasburgo. — Tin rumor koe príncipe di Hohenlohe, gobernador di Elsas i Lorena, lo toema su demisión.

Viena.— Conde Kalnoky a doena di conocé koe é tin intención di entrega su *cartera ministerial.* Esai ta na consecuencia di retiro di Bismarck.

Roma.— Papa a doená su representantenan cerca e potencianan grandi orden di ofrecé intervención di Su Santidad pa un desarmamentoe general.

Copenhaga.— Ministro a bisá den Folkenthing, koe Estado no ta toemá e trahadonan socialista den servicio ; e pasoe ayí ta atribuí na influencia di un potencia estranhera.

Conde Sidverbork a presentá un moción, criticando conducta di gobierno, pasobra él ta ocupéle coe opinión política di trahadonan. E moción ta aceptá coe 61 voto contra 18.

Paris. Marzo 28. — Elección di Vacher, boulangista, ta declara invalida.

Emperador alemán a dirihí un carta na Olivier, gradiciendo él pa su bon huicio riba convocación di conferencia di obreronan.

Berlin. — Conde Herbert Bismarck a toemá su demisión ; general Avensleben lo ta su sucesor na departamento di Relacionnan exterior.

Progresista i socialistanan a coeminsá hací oposición den Cámara contra armamentoe exagerá na Europa.

Londres.— E promer debate riba e proyecto di lei pa reglá coempramentoe di tera na Irlanda, a toemá lugar den Cámara di Comunes.

Gladstone a pidi algun dia pa el examina e cuestión.

Liverpool. — Situación ta birá peó dia pa dia na consecuencia di ponementoe di trabao abao di mineronan.

Madrid.— La Reina a firmá un decreto pa largá poné un ferrocarril central na Cuba.

VERSCHEIDENHEDEN.

Toen prins Louis Napoleon nog president der Fransche republiek was, kwam zijn oom Jérome (later prins Plonpon) op zekeren dag bij hem om verslag te brengen van zijne bevindingen op eene officiëele reis door de departementen en voegde daar de opgave van zijne reiskosten bij."

De president weigerde deze laatste te betalen en wees zijn oom op de twee millioen, die hij reeds ontvangen had, en het jaargeld van drie honderd duizend franks, dat hij thans genoot. Jérome was verdrietig en verweet zijn

neef, dat hij niets van den grooten keizer had.

„Ge vergist u," sprak de president kalm. „Ik heb zijne — familie."

Bij gelegenheid van de peilingen in de bedding van het Kanaal, bij de kust van Dover, ten einde de mogelijkheid van het aanleggen van een onderaardschen tunnel te onderzoeken, heeft men sporen ontdekt van uitgestrekte steenkoollagen, welke een dikte van omstreeks 400 meter moeten bezitten. De juiste plaats waar deze ontdekking gedaan is is bekend onder den naam van Shakespire's Cliff.

Deze ontdekking schijnt de theorie te bevèstigen, volgens welke de steenkolenbekkens van Frankrijk en België zich onder de zee voortzetten, tot de Zuid-Oostkust van Engeland.

Men zou zich tegenover een steenkolenbekken bevinden van 250 K. M. lengte en 8 of 10 K. M. breedte, wat de steenkolen rijkdom van Engeland aanzienlijk zou vermeerderen, de kolenmarkten van het Vereenigd Koningrijk zou verplaatsen en op belangrijke wijze de voorwaarden wijzigen, waaronder de Engelschen te stijden hebben met de concurrentie van uitheemsche kolen.

De *Truth* verhaalt, dat een Duitsch photograaf onlangs getracht heeft, een *cliché instantané* te nemen van den persoon van den sultan, toen deze zich te paard naar de moskee begaf. Hij werd onmiddelijk door de politie vastgegrepen, die hem naar de gevangenis bracht na zijn photographie-toestel vernield te hebben.

Dank de tusschenkomst van den Duitschen gezant is de man er met een maand gevangenisstraf afgekomen. Hij heeft bovendien het bevel ontvangen, nooit meer een voet in Turkije te zetten.

De Koran verbiedt, zich te laten photographeeren, of uitschilderen, en de Duitscher, door een photographie te willen nemen van den sultan, had zich aan een allerzwaarst vergrijp schuldig gemaakt, dat, voor een Muzulman, den dood zou ten govolge gehad hebben.

Vraag: Wat is een „gematigd behoudsman"?

Antwoord: Iemand, die „op geestige wijze den draak (steekt) met den Raad, met de Pers, met de Clericalen enz!"

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT E HIJOS, Curazao.